

3.2 Povzetek

Frazeologija je veda, ki preučuje **večbesedne leksikalne enote** (VLE) in njihovo pomensko in skladijsko obnašanje v besedilu. Obsežni korpusi in računalniška orodja omogočajo prepoznavanje jezikovnih vzorcev in tipičnih sopojavitvev besed, zato je mogoče VLE preučevati veliko bolj natančno, kot če besede preučujemo izolirano in na podlagi intuitivnih predvidevanj. V korpusu pride do izraza njihova zgradba, pomenske lastnosti in celostna besedilna vloga.

V frazeologiji ne obstaja enotno pojmovanje tega, kaj je **frazeološka enota**. Načeloma velja, da gre za **večbesedno zvezo**, ki ima **samostojen** od sestavin neodvisen navadno **ekspresiven pomen**, je **skladijsko trdna** in jo imamo govorniki v zavesti kot **celoto**.

Za našo raziskavo bomo uporabili delitev, ki obsega 3 tipe

- **KOLOKACIJE** so pogoste sopojavitve besed, ki sicer nimajo samostojnega pomena kot celota, ampak izražajo naravno, pristno jezikovno rabo, npr. *gosta megla, krepka juha, dobra družba, najboljša prijateljica, vroče poletje, prva ljubezen* itd.
- **STALNE BESEDNE ZVEZE** (SBZ) so večbesedne enote, ki imajo samostojen, navadno neekspresiven pomen. Najpogosteje označujejo predmete, rastline in živali, npr. *gorsko kolo, rdeči ribez, črna vdova*, ter pojave, npr. *topla greda, sončni zahod*. Načeloma se obnašajo kot besede in so pogosto značilne za določeno strokovno področje, npr. (nogomet) *prepovedani položaj*, (zdravstvo) *kurja slepota*, (državna uprava) *rojstni list*.
- **FRAZEMI** (FE) so večbesedne enote s samostojnim ekspresivnim pomenom, ki imajo lahko zgradbo besedne zveze, stavka ali samostojne povedi, npr. *mamin sinček, izgubiti živce; sreča je opoteča; Ne ga srat*. Za frazeme je značilno, da imajo nepredvidljiv pomen, nepričakovano in spremenljivo zgradbo in ustvarjajo številne priložnosti za ustvarjalno, enkratno rabo.